

РЕТРОВИРУСИ ЕПИДЕМИОЛОГИЯ, ДИАГНОСТИКА, ПРОФИЛАКТИКА

Д-р Жанина Йорданова Иванова дм,

РЕТРОВИРУСИ

- ▶ Ретровирусите представляват голяма група вируси, притежаващи липидна обвивка, чийто геном съдържа едноверижна РНК, и ензим обратна транскриптаза (специална ДНК полимераза).
- ▶ Част от тези вируси са онкогенни, други предизвикват специфични, бавно развиващи се инфекции.

HIV-1 и HIV-2

- ▶ Ретровируси от подгрупа lenti вируси с диаметър 100nm.
- ▶ Парентерални пътища на разпространение - сексуален и кръвен път (при венозни наркомани и контаминирани кръвни продукти).
- ▶ Факторите на съсирване, които се произвеждат от плазмата, са били основният кръвен продукт чрез който се разпространява заразата преди да започне вирусната им инактивация.
- ▶ Преди въвеждане на маркерната диагностика през 1985 г. между 50-80% от болните с хемофилия, лекувани с плазмени препарати, са били контаминирани с този вирус.

Диагностика

- ▶ Днес за скрининг на дарената кръв се използват няколко метода: имуноензимен (ELISA), хемилуминисцентен метод и NAT (Nucleic Acid Testing) диагностика.
- ▶ ELISA и хемилуминесцентен методи са насочени за откриване на анти-HIV-1,2 антитела.
- ▶ NAT диагностиката служи за улавяне на вирусна РНК/ДНК в т. нар. "прозоръчен период" не само на HIV, но и на хепатити В и С. (Резултатът е общ за трите инфекции, при положителни резултати се правят допълнителни дискриминационни тестове)

Диагностика

- ▶ При положителен резултат от изследването (първично положителен), кръвта и получените кръвни съставки се блокират и се карантинират до получаване на окончателен резултат. Материалът се изследва отново двукратно, като се използва и материал от взетата единица.
- ▶ Ако повторните изследвания дават два отрицателни резултата, кръвта и кръвните съставки се освобождават за клинично приложение или преработка.
- ▶ Ако повторните изследвания дават два положителни резултата или един положителен и един отрицателен резултат, пробата се приема за положителна. В този случай получената кръв и кръвни съставки се документират, бракуват и унищожават.

Всичките положителни проби за анти-HIV антитела се изпращат до определена референтна лаборатория, като следва:

- ▶ При отрицателен резултат от потвърдителните тестове донорът не се отстранява от бъдещи взимания на кръв.
- ▶ Ако при повторно изследване на същия донор се получи положителен резултат при скрининг и отрицателен в потвърдителен тест, донорът се отстранява от бъдещи взимания на кръв.
- ▶ При положителен резултат от потвърдителни тестове донорът се отстранява от бъдещи дарявания.

Профилактика

- ▶ Самоизключване на дарители, принадлежащи към рисковите за това заболяване групи.
- ▶ Щателен подбор на кръводарители.
- ▶ Скрининг на кръвта и кръвни съставки.
- ▶ Карантиниране на ПЗП и освобождаването ѝ след повторно изследване на кръводарителите.
- ▶ Вирусно-инактивиращи процедури

Човешки Т лимфотропни вируси I и II (HTLV 1/2)

- ▶ HTLV I е първият открит ретровирус, изолиран през 1978 г. от болни с Т-клетъчна левкемия и при миелопатия с т. нар. тропическа спастична парапареза. Притежава липидна обвивка и ензим обратна транскриптаза.
- ▶ Ендемично разпространение в Япония, Карибския басейн и някои части на Африка.
- ▶ Предава се по сексуален и кръвен път, както и перинатално от майка на деца.
- ▶ HTLV II не е свързан с определено заболяване. Изолиран е при пациенти с ХЛЛ, апластична анемия, атипични форми на hairy cell левкемия, спастична парапареза.

Диагностика

- ▶ В трансфузионна практика за скрининг се прилагат тестове с комбинация от лизати от двата вируса.
- ▶ Скринингът е задължителен в САЩ, редица страни от западна Европа и в ендемични райони.
- ▶ В други страни се прилага диференциран подход към дарители (само на мигранти и на дарители, явяващи се за първи път).
- ▶ Обезлеукоцитяване на клетъчните съставки се счита за добра профилактика на посттрансфузионни инфекции.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО

